

Τι έγινε τον Μάη;
Αναφορά σε ιστορικά γεγονότα

ΓΕΛ Γαστούνης
Σχ. Έτος 2013-2014

Η συλλογή των πληροφοριών έγινε από τους μαθητές της Β' τάξης του σχολείου μας:

Ανέστη Γιαρική, Καρούνια Δημήτρη, Καστρινού Κυριακή, Κασίρη Κωνσταντίνο, Κλάδη Πηγή, Κουκουζέλη Χαρά, Κουκουζέλη Αλέξανδρο, Λουκουμάκια Μαρία, Μάλλιαρη Κωνσταντίνο, Μονόλιθο Παναγιώτη, Μουραντίδη Νικόλαο, Μυλωνά Θεοδώρα, Παναγόπουλο Διονύσιο, Σάμιο Τριαντάφυλλο, Χριστοφοράτου Κωνσταντίνα.

Η παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας πλαισιώθηκε με το τραγούδι *Which side are you on?*, με αποσπάσματα από το έργο *Επιτάφιος* του Γιάννη Ρίτσου σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη και με βίντεο που δημιούργησε ο μαθητής Κασίρης Κωνσταντίνος. Επίσης με φωτογραφικό υλικό που συγκεντρώθηκε από τους Κασίρη Κωνσταντίνο, Καστρινού Κυριακή, Κουκουζέλη Χαρά, Λουκουμάκια Μαρία και Χριστοφοράτου Κωνσταντίνα.

Τα συνθήματα του Γαλλικού Μάη είναι επιλογή της Χριστοφοράτου Κωνσταντίνας. Το οπτικοακουστικό υλικό που παρακολούθησαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της έρευνας είναι επιλογή του Καρούνια Δημήτρη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

- Η εργατική Πρωτομαγιά στο Σικάγο
- Γυναικείο εργατικό κίνημα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

- Η εργατική Πρωτομαγιά στην Ελλάδα
- Η διεθνής κρίση (1929 – 1930) και οι συνέπειές της
- Η Ελλάδα στην κρίσιμη δεκαετία (1930 - 1940)
- Η απεργία των καπνεργατών στη Θεσσαλονίκη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

- Ο Γαλλικός Μάης

Η πρώτη εργατική πρωτομαγιά: Σικάγο 1886

Η πρώτη Μαΐου κάθε χρόνου είναι αφιερωμένη σε εκδηλώσεις τιμής προς την εργασία και τους κοινωνικούς αγώνες των εργαζομένων.

Την πρωτομαγιά του 1886 το Ευγενές Τάγμα των Ιπποτών Εργασίας, ένα ιδιότυπο κίνημα στις ΗΠΑ, που επεδίωκε να οργανώσει την παροχή και διανομή αγαθών σε συνεταιριστική βάση και αριθμούσε 700.000 περίπου μέλη, κήρυξε γενική απεργία στην Αμερική, σε συνεργασία με άλλες μικρότερες εργατικές ενώσεις, που η δύναμή τους δεν ξεπερνούσε τα 350.000 μέλη, μεταξύ των οποίων και η Αμερικανική Ομοσπονδία Εργασίας με ηγέτη τον Σάμιουελ Γκόμπερς.

Η απεργία είχε ως κύρια διεκδίκηση την νομοθετική καθιέρωση του οκτάωρου ως ανώτατου ορίου ημερήσιας εργασίας. Στο Σικάγο, ο αριθμός των απεργών έφτασε τις 100.000. Στις 3 Μαΐου, βόμβα, που ρίχτηκε από αγνώστους στην Haymarket Square, φόνευσε έναν αξιωματικό της αστυνομίας και τραυμάτισε περισσότερους. Επακολούθησαν συγκρούσεις, στις οποίες φονεύθηκαν επτά αστυνομικοί και τέσσερις πολίτες. Οκτώ αναρχικοί συνελήφθησαν, από τους οποίους επτά καταδικάστηκαν σε θάνατο για ανθρωποκτονία και ηθική αυτουργία σε ανθρωποκτονία και άλλα κακούργηματα. Των δύο η ποινή μετατράπηκε σε ισόβια, αλλά και οι οκτώ έμειναν έγκλειστοι επί έξι χρόνια, μέχρις ότου ο κυβερνήτης του Ιλινόις, επικρίνοντας τους δικαστές για εμπαθή κακότητα, τους χάρισε τις ποινές.

Η Αμερικανική Ομοσπονδία Εργασίας από το 1886 έως το 1892 αύξησε τον αριθμό των μελών της σε 250.000 και με αγώνες και απεργιακές εκδηλώσεις πέτυχε να συνάψει συλλογικές συμβάσεις εργασίας, στις οποίες περιέχονταν ρήτρες με το οκτάωρο, και στη συνέχεια έγινε η μεγαλύτερη οργάνωση στις ΗΠΑ.

Τα γεγονότα της Αμερικής εντυπωσίασαν τους Ευρωπαίους ηγέτες εργατικών κινημάτων και σοσιαλιστικών κομμάτων και το 1889, το ιδρυτικό συνέδριο της Β΄

Διεθνούς, συνήλθε στο Παρίσι, αποφάσισε την καθιέρωση διεθνούς εκδήλωσης στις χώρες όλων των μελών της για την προβολή των εργατικών διεκδικήσεων με πρώτη το οκτώωρο. Από τότε τα εργατικά συνδικάτα στις περισσότερες χώρες του κόσμου οργανώνουν εκδηλώσεις την Πρωτομαγιά. Σε αυτή την κατηγορία ανήκει και η Ελλάδα.

Στην τέως ΕΣΣΔ, μετά την οκτωβριανή επανάσταση, η πρωτομαγιά καθιερώθηκε ως η δεύτερη πανεθνική εορτή, μετά την επέτειο της επανάστασης. Επί Στάλιν και των διαδόχων του μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμος η εορτή της Πρωτομαγιάς είχε καθιερωθεί ως ημέρα επίδειξης της πολεμικής μηχανής και των νέων όπλων της Σοβιετικής Ένωσης, με μεγάλη στρατιωτική παρέλαση στην κόκκινη πλατεία της Μόσχας. Η τελευταία στρατιωτική παρέλαση που οργανώθηκε στην ΕΣΣΔ ήταν την πρωτομαγιά του 1990, όταν το διαμαρτυρούμενο πλήθος διέκοψε την παρέλαση, η οποία διεξήγετο ενώπιον του Γκορμπατσόφ και των λοιπών επισήμων, και υποχρέωσε τα στρατιωτικά τμήματα να αποσυρθούν στους στρατώνες.

Πώς γεννήθηκε η εργατική Πρωτομαγιά:

Η απεργία ξεκίνησε στο Σικάγο με φοβερή ορμητικότητα και με τεράστιες ελπίδες επιτυχίας. Γύρω στους 40.000 εργάτες κατέβηκαν σε απεργία την 1η Μαΐου όπως είχε κανονιστεί, και τελικά έφτασαν να απεργούν 65.000 εργάτες μέσα σε τρεις ή τέσσερις μέρες. Αλλά κι αυτός ο αριθμός δεν αντιπροσώπευε ολόκληρο το δυναμικό της πόλης: χωρίς να γίνει απεργία ικανοποιήθηκε το αίτημα για μείωση της εργάσιμης ημέρας περισσότερων από 45.000 εργατών.

Επιπλέον, απεργούσαν ήδη χιλιάδες εργάτες στο Λέικ Σωρ, στο Γουόμπας, στο Σικάγο, στο Μιλγουόκι, στο Σαιν Πωλ και σε διάφορους σταθμούς μεταφορών οι απεργοί διαμαρτύρονταν για την πρόσληψη εργατών που δεν ανήκαν στο συνδικάτο. Αντιμετωπίζοντας ένα τέτοιο μαζικό κίνημα ο αρχηγός της αστυνομίας Έμπερσοντ κατάλαβε ότι η κατάσταση είναι δύσκολη και ζήτησε να βρίσκεται σ' επιφυλακή, το Σάββατο, 1η Μαΐου, ολόκληρη η δύναμη της αστυνομίας.

Η πόλη είχε γιορτινή εμφάνιση με τα εκατοντάδες κλειστά εργοστάσια και τους χιλιάδες απεργούς που περιδιάβαιναν τους δρόμους οικογενειακά. Έγιναν πορείες και μαζικές συγκεντρώσεις κι ακούστηκαν λόγοι στα πολωνικά, τα γερμανικά, τα αγγλικά και τη βοημική διάλεκτο.

Αντιμέτωποι με μιαν απεργία που παρουσίαζε απρόβλεπτη δύναμη και διάθεση αλληλεγγύης, οι μεγάλοι επιχειρηματίες και βιομήχανοι συνασπίστηκαν για να τη συντρίψουν. Στις 27 Απριλίου ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος Βιομηχάνων Υποδηματοποιίας στον οποίο συμμετείχαν 60 βιομήχανοι αυτοπροσώπως και 160 με γραπτή δήλωσή τους. Τα μεγαλύτερα χυτήρια σιδήρου, χάλυβα, χαλκού και μπρούτζου διακήρυξαν ότι θ' αντιτάσσονταν στο αίτημα για την καθιέρωση του οκτάωρου. Το πρωί της πρωτομαγιάς συνεδρίασαν οι εκπρόσωποι των μεγάλων πλανιστηρίων για να αποφασίσουν με ποιο τρόπο θα αντιδράσουν ενάντια στους απεργούς. Το ίδιο βράδυ πήραν μέρος σ' αυτή τη συγκέντρωση οι ξυλέμποροι και οι εταιρείες συσκευασιών. Έτσι, σύσσωμη η ξυλοβιομηχανία αποφάσισε να μην κάνει καμιά παραχώρηση στους εργάτες. Παρόλα αυτά, τη Δευτέρα 3 Μαΐου η εξέπλωση της απεργίας ήταν τρομακτική. Το ποτάμι κοντά στην ξυλεμπορική Αγορά είχε πλημμυρίσει από παρατημένη ξυλεία, ενώ έρχονταν 300 μαούνες γεμάτες φορτίο σε εκδήλωση συμπαράστασης.

Έλληνες απεργοί εργάτες στην κλούβα το 1918

Οι οικοδομικές εργασίες που εκείνη την εποχή βρισκόντουσαν σε άνθιση, παρέλυσαν ξαφνικά. Τα μεγάλα χυτήρια μετάλλων και οι μεταφορικοί σταθμοί μπλοκαρίστηκαν. Η αντιδικία ανάμεσα στον εργοστασιάρχη Μακ Γκόρμικ και τους εργάτες χρονολογείται από τα μέσα Φεβρουαρίου όταν η επιχείρηση κήρυξε λοκ-άουτ ενάντια στους 1.400 υπαλλήλους, αντιμετωπίζοντας έτσι το αίτημά τους να σταματήσει η δίωξη ορισμένων συναδέλφων τους που είχαν απεργήσει παλιότερα. Η αστυνομία εξαπέλυσε την επίθεσή της το απόγευμα της Δευτέρας, 3 Μαΐου. 6.000 απεργοί

ξυλεργάτες συγκεντρώθηκαν κοντά στο Μαύρο Μονοπάτι, ένα μίλι βόρεια απ' το εργοστάσιο Μακ Γκόρμικ, με σκοπό τη δημιουργία μιας επιτροπής που θα μιλούσε στους ξυλεμπόρους. Ενώ ο Σπάιζ μιλούσε στη συγκέντρωση, μια ομάδα 200 περίπου ατόμων αποσπάστηκε αυθόρμητα από το πλήθος των απεργών, έκανε πορεία προς το εργοστάσιο και επιτέθηκε στους απεργοσπάστες που εκείνη τη στιγμή έφευγαν για το σπίτι τους. Οι συγκεντρωμένοι απεργοί βλέποντας τα περιπολικά κι ακούγοντας πυροβολισμούς ξεκίνησαν για το εργοστάσιο -στο δρόμο συναντήθηκαν με τη δύναμη των γκλομπ και των όπλων- οι αστυνομικοί πυροβολούσαν ανεξέλεγκτα τους απεργούς που έτρεχαν για να ξεφύγουν. Αποτέλεσμα: τέσσερις νεκροί και πάρα πολλοί τραυματίες.

Το τέλος των πρωτεργατών του 1886

Όλα ξεκίνησαν μετά από εντολή του δικαστηρίου να συλληφθούν οι εξής: Όγκαστ Σπάιζ, Μάικελ Στσουόμπ, Σάμουελ Φήλντεν, Άλμπερτ Πάρσονς, Άντολφ Φίσερ, Τζωρτζ Ένγκελ, Λούις Λινγκ και Όσκαρ Νημπ. Το δικαστήριο μετά από συνεδρίαση ζήτησε άμεσα την εκτέλεση των κατηγορούμενων.

Γυναικείο εργατικό κίνημα

Ο αγώνας των γυναικών για ίσα δικαιώματα με τους άνδρες στους οικονομικούς, κοινωνικοπολιτικούς και πολιτιστικούς τομείς, καθώς και η συμμετοχή τους στο γενικότερο πολιτικό αγώνα, με άλλα λόγια το κίνημα των εργαζόμενων γυναικών είναι αναπόσπαστο μέρος του εργατικού κινήματος.

Ήδη στα χρόνια του πολέμου της ανεξαρτησίας στη Β' Αμερική (1775-83) διατυπώθηκε το αίτημα να παραχωρηθούν στις γυναίκες ίσα εκλογικά δικαιώματα με τους άντρες (υποστηρίχτηκε από προσωπικότητες όπως η Μέρσυ Γουώρεν, η Αμπιγκάιλ Άνταμς κ. ά.).

Το οργανωμένο κίνημα των γυναικών εμφανίστηκε για πρώτη φορά στα χρόνια της Μεγάλης Γαλλικής Επανάστασης, όταν οι γυναίκες του λαού συμμετείχαν σε όλες τις μεγάλες λαϊκές διαδηλώσεις. Η πρώτη εφημερίδα που ήταν αφιερωμένη στον αγώνα των γυναικών για ισοτιμία άρχισε να εκδίδεται στη Γαλλία στα χρόνια της επανάστασης, ενώ ταυτόχρονα ιδρύθηκαν και οι πρώτες οργανώσεις γυναικών (επαναστατικές λέσχες γυναικών), που συμμετείχαν δραστήρια στους πολιτικούς αγώνες.

Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων της Γυναίκας και της Πολίτισσας, που συντάχτηκε από την Ολύμπ Ντε Γκουζ (1748-93) πάνω στο πρότυπο της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη και παρουσιάστηκε στην Εθνοσυνέλευση το 1791, στρεφόταν εναντίον της «κυριαρχίας των ανδρών πάνω στις γυναίκες» και ζητούσε από τους άνδρες να αναγνωρίσουν την πλήρη κοινωνική και πολιτική ισοτιμία των γυναικών στο όνομα των «γενικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Όμως, οι περισσότεροι ηγέτες της Γαλλικής Επανάστασης απέρριψαν την ιδέα της ισοτιμίας των γυναικών και στα τέλη του 1793 κλείστηκαν όλες οι λέσχες τους. Στην Αγγλία το αίτημα της νομικής ισοτιμίας των γυναικών εξέθεσε η Μαίρη Γουόλστοουνκραφτ (1759-97) στο βιβλίο της Υπεράσπιση των Δικαιωμάτων της Γυναίκας το οποίο διατύπωνε τις βάσεις του μελλοντικού Φεμινιστικού Κινήματος. Η 8η του Μάρτη καθιερώθηκε ως Παγκόσμια ημέρα γυναίκας στη μνήμη των εργατριών στα κλωστοϋφαντουργεία και ραφτάδικα της Νέας Υόρκης, που ξεσηκώθηκαν στις 8 του Μάρτη του 1857 για να διεκδικήσουν «δεκάωρη δουλειά φτωχές και υγιεινές αίθουσες εργασίας, ισομισθία με τους κλωστοϋφαντουργούς και των ράφτες». Εκείνη την εποχή οι γυναίκες εργάζονταν 16 ώρες την ημέρα και με μισθούς πολύ χαμηλότερους από αυτούς των κλωστοϋφαντουργών. Οι διαδηλώσεις και οι απεργίες αυτές πνίγηκαν στο αίμα από τις αστυνομικές δυνάμεις.

Το 1908 παρέλασαν 15.000 γυναίκες στους δρόμους της Νέας Υόρκης ζητώντας λιγότερες ώρες εργασίας, καλύτερους μισθούς και δικαίωμα ψήφου. Υιοθέτησαν το σύνθημα «Ψωμί και τριαντάφυλλα», με το ψωμί να συμβολίζει την οικονομική ασφάλεια και τα τριαντάφυλλα την καλύτερη ποιότητα ζωής.

Το 1910 η Κλάρα Τσέτκιν, διεθνής προσωπικότητα του Κομμουνιστικού Κινήματος, προτείνει στη Β΄ Διεθνή Συνδιάσκεψη Σοσιαλιστριών Γυναικών την 8η του Μάρτη ως Διεθνή ημέρα γυναίκας για να αποδοθεί έτσι φόρος τιμής στις πρωτοπόρες εκείνες γυναίκες.

Εδώ μεταφέρουμε ένα απόσπασμα από το ένθετο *Επτά Ημέρες (2 Μαΐου 1999)* της εφημερίδας *Καθημερινή*, το οποίο ήταν αφιερωμένο στο γυναικείο εργατικό κίνημα.

Εργαζόμαστε χωρίς αμοιβή

της Ελένης Στεργίου – Ρήγου
Εκπαιδευτικού

Τη δεκαετία του 1930 στην υπηρεσία των λουτρών Λουτρακίου προσλαμβάνονταν κάθε θερινή περίοδο 40 – 50 κορίτσια από 16 έως 25 ετών. Η εργασία που προσέφεραν ήταν δύο ειδών α) καθάριζαν τα λουτρά και β) προσέφεραν νερό θεραπευτικό για να πίνουν οι λουόμενοι. Το ωράριό τους ξεκινούσε στις 4:30 πμ. Και τελείωνε στις 6:30 μ.μ. με τρεις ώρες διακοπή το μεσημέρι. Στη συνέχεια ήταν υποχρεωμένες να πάνε στην πλατεία Κρατικής Πηγής, όπου μέχρι τις 9:30 το βράδυ προσέφεραν θεραπευτικό νερό στους λουόμενους. Το ντύσιμο της υπηρεσίας τους ήταν άσπρες καθαρές ποδιές και παπούτσια άσπρα χωρίς ψηλά τακούνια. Όλα τα αγόραζαν οι ίδιες. Η αμοιβή τους: **καμία!**

Το μόνο που εισέπρατταν ήταν τα φιλοδωρήματα των λουομένων. Τα χρήματα αυτά τα ρίχνανε σε κοινά κουτιά, τα οποία άνοιγαν στο τέλος της εργασίας τους και τα μοιράζονταν. Η αναλογία ήταν περίπου για κάθε κορίτσι 25 έως 35 δραχμές την ημέρα. Για την πρόσθετη δουλειά 7 μ.μ έως 9:30 μ.μ, που μοίραζαν νερό στους λουόμενους δεν είχαν ούτε αυτό το έσοδο. Ας σημειώσουμε ότι κάθε ποτήρι νερό προσφέρονταν αντί 50 λεπτών μέχρι 1 δραχμή, αλλά όλα αυτά ήταν υπέρ του ενοικιαστού των λουτρών.

Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από γράμμα διαμαρτυρίας με ημερομηνία 09/07/1931 Λουτράκι, προς των “Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα της Γυναίκας”. Το γράμμα τελειώνει ως εξής “Σας παραδίδω, Κύριε πρόεδρε, την εικόνα ζωηράν άνευ σχόλιων μου. Η κριτική είναι δική σας. Υπάρχει επιθεώρησης εργασίας στο υπουργείον. Είναι πολύ μακράν βέβαια τρειςήμισι ώρες από εδώ.

Ο “Αγώνας της Γυναίκας” δημοσιεύοντας το γράμμα αναφέρει ότι αμέσως το διαβίβασαν στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για να ελέγξει αν οι πληροφορίες που δίνονται είναι σωστές. Και σχολιάζει: “Δεν είναι όμως η πρώτη φορά που μαθαίνουμε ότι η φτωχή κοπέλα είναι αντικείμενο της αγριώτερης εκμετάλλευσης. Ευχόμαστε ή να διαψεύσει τις πληροφορίες αυτές το υπουργείο, έπειτα από την έρευνα που θα κάνει ή να λάβει αυστηρά μέτρα για να διορθωθεί η κατάσταση”.

“Ο Αγώνας της Γυναίκας”, 15-31 Ιουλίου 1931
τεύχος 144-145,σελ.5

“Which side are you on ?”

Ένα όμορφο εργατικό τραγούδι το οποίο, καλεί τους εργάτες να διαλέξουν πλευρά!

Κρύβει πίσω του μια ιστορία. Το *Which Side Are You On?* γράφτηκε από την γυναίκα του συνδικαλιστή Σαμ Ρης το 1931.

Ο Σαμ εργαζόταν στα ανθρακορυχεία του Χάρλαν Κάουντυ στο Κεντάκυ, και ήταν βασικό στέλεχος της συνδικαλιστικής οργάνωσης *United Mine Workers*. Το 1931, οι ανθρακωρύχοι της περιοχής, αγωνίζονταν σκληρά απέναντι στους ιδιοκτήτες των ορυχείων. Σε μια προσπάθεια να εκφοβίσει την οικογένεια Ρης, ο τοπικός σερίφης Χ. Μπλερ και οι άντρες του, οι οποίοι είχαν μισθωθεί από την εταιρία στην οποία άνηκαν τα ορυχεία, εισέβαλαν παράνομα στο σπίτι των Ρης, σε αναζήτηση του Σαμ. Ο Σαμ, είχε προειδοποιηθεί εγκαίρως και είχε διαφύγει, όμως η Φλόρενς και τα παιδιά τους έγιναν οι αποδέκτες της τρομοκρατίας των αφεντικών τους. Εκείνη τη νύχτα, όταν έφυγαν ο Μπλερ και οι υπόλοιποι από το σπίτι, η Φλόρενς έγραψε μερικούς στίχους στο ημερολόγιο της κουζίνας. Οι στίχοι αυτοί, είναι οι στίχοι του *Which Side Are You On?!*

*Come all you good workers
Good news to you I'll tell
Of how the good old union
Has come in here to dwell*

*Which side are you on, boys?
Which side are you on?
Which side are you on, boys?
Which side are you on?*

*My daddy was a miner
Now he's in the air and sun
He'll be with you, fellow workers
Until the battle's won*

*Which side are you on, boys?
Which side are you on?
Which side are you on, boys?
Which side are you on?*

*Across this great old nation
Tell me what you gonna do
When there's one law for the rulers
And one law for the ruled?*

*Which side are you on, boys?
Which side are you on?
Which side are you on, boys?
Which side are you on?*

*Oh workers, can you stand it?
Oh, tell me how you can
Will you be a lousy scab
Or will you be a man?*

*Which side are you on, boys?
Which side are you on?
Which side are you on, boys?
Which side are you on?*

*Don't scab for the bosses
Don't listen to their lies
Poor folks ain't got a chance
Unless they organize*

Η εργατική Πρωτομαγιά στην Ελλάδα

Η Εργατική Πρωτομαγιά γιορτάστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1893 (την Κυριακή 2 Μαΐου 1893) στο Παναθηναϊκό Στάδιο. Διοργανωτής της ήταν ο Σταύρος Καλλέργης.

Τα αιτήματα της συγκέντρωσης, που διατυπώθηκαν στο ψήφισμα, ήταν τα εξής :

- Την Κυριακή καθ' όλην την ημέραν να κλείουν τα καταστήματα.
- Να περιοριστή η εργασία των εργατών εις οκτώ ώρας από δώδεκα και πλέον που εργάζονται.
- Οι εν ενεργεία παθόντες εργάται να συντρέχονται υπο του κράτους και των συναδέλφων των.

Ύστερα από την επιτυχία της πρώτης εργατικής πρωτομαγιάς του 1893 και τον ενθουσιασμό που δημιούργησε πάρθηκε απόφαση να γιορτασθεί η εργατική Πρωτομαγιά του 1894 ενωτικά από όλες τις προοδευτικές δυνάμεις της εποχής. Ομιλητές της εκδήλωσης ήταν οι Πλ.. Δρακούλης, Στ. Καλλέργης, Ευαγ. Μαρκαντωνάτος και Δ. Γραμματικός.

Τα αιτήματα της συγκέντρωσης, που διατυπώθηκαν στο ψήφισμα, ήταν τα εξής :

- «Την Κυριακή να κλείονται τα καταστήματα καθ' όλην την ημέραν και οι εργάται ν' αναπαύονται.
- Οι εργάται να εργάζονται επί 8 ώρας την ημέραν και ν' απαγορευθή η εργασία εις τους ανηλίκους.
- Να απονέμεται σύνταξη εις τους εκ της εργασίας παθόντας και καταστάντας ανικάνους προς συντηρείς εαυτών και της οικογενείας των.

Χρειάστηκε να περάσουν 17 ολόκληρα χρόνια, ως το 1911 που γιορτάστηκε και πάλι η εργατική Πρωτομαγιά. Σ' όλο αυτό το διάστημα ξέσπασαν μεγάλες απεργίες σε όλες σχεδόν τις πόλεις της χώρας και από πολλούς κλάδους. Πολλά επίσης

Σωματεία και δευτεροβάθμιες οργανώσεις δημιουργήθηκαν, όπως το Ε.Κ. Βόλου το 1908, η Φεντερασιόν το 1909 και το Ε.Κ. Αθήνας το 1910.

Στα 1911 η Φεντερασιόν Θεσσαλονίκης αναλαμβάνει τη διοργάνωση της εργατικής Πρωτομαγιάς στη Θεσσαλονίκη. Οι αστυνομικές δυνάμεις επεμβαίνουν και συλλαμβάνουν τους πρωτεργάτες, ανάμεσα σ' αυτούς τον Μπεναρόγια, που εξορίζεται στη Σερβία. Το 1911 αποφασίστηκε να ξαναγιορτασθεί η Πρωτομαγιά με πρωτοβουλία του Ν. Γιαννιού στο Μετς, με κεντρικό σύνθημα «8 ώρες δουλειά, 8 ώρες ανάπαυση και 8 ώρες ύπνο». Από το 1912 έχουμε και πάλι μακρόχρονη διακοπή του εορτασμού της Πρωτομαγιάς που θα ξαναγίνει το 1919.

Στο μεσοδιάστημα αυτό, ψηφίστηκε ο Ν.281/1914 «περί Σωματείων» με τον οποίο κατοχυρώνεται το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και τα σωματεία αρχίζουν να αποκτούν καθαρά εργατικό χαρακτήρα. Έχει επίσης ιδρυθεί η ΓΣΕΕ (1918) καθώς και αρκετά Εργατικά Κέντρα. Ο εορτασμός του 1919 απετέλεσε και την αφορμή για μια κρίση στη ΓΣΕΕ που οδήγησε σε διάσπαση. Τελικά γιορτάστηκε σε 12 πόλεις πανελλαδικά.

Η Διεθνής κρίση (1929 - 1930) και οι συνέπειές της

Η μεγάλη οικονομική κρίση των ετών 1929 -1932 έχει ως αφετηρία την αιφνίδια ραγδαία πτώση των τιμών στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Άμεσες επιπτώσεις της ήταν οι διαδοχικές τραπεζικές πτωχεύσεις. Αρχικά στις Ηνωμένες Πολιτείες, η απόσυρση των αμερικανικών κεφαλαίων από την Ευρώπη και ιδιαίτερα από την Γερμανία, η μείωση της βιομηχανικής παραγωγής και των εμπορικών συναλλαγών σε παγκόσμια κλίμακα, καθώς η αποδιοργάνωση του διεθνούς νομισματικού συστήματος με την υποτίμηση και της αγγλικής λίρας το 1931.

Οι οικονομικές συνέπειες υπήρξαν δραματικές: το 1932 καταγράφηκαν πάνω από 30 εκατομμύρια άνεργοι παγκοσμίως, 5 εκατομμύρια μόνο στη Γερμανία! Ισχυρό υπήρξε το πλήγμα που δεχόταν, γενικότερα, το φιλελεύθερο δημοκρατικό πρότυπο στο πεδίο της οικονομίας και, κατ' επέκταση, η προοπτική της ευημερίας που ήδη διαφαινόταν. Πράγματι, η κοινοβουλευτική δημοκρατία, η όποια κατά τα τέλη της δεκαετίας του 1920 φαινόταν ότι είχε κυριαρχήσει στο διεθνές στερέωμα, δεχόταν την αυστηρή κριτική των εχθρών της. Η σταλινική Ρωσία και η φασιστική Ιταλία στο εξωτερικό, αλλά και οι οπαδοί της Ευρώπης ενθαρρύνονταν και ενισχύονταν στην αντίθεσή τους κατά του φιλελευθερισμού.

Κατεξοχήν χαρακτηριστική ήταν η περίπτωση της Γερμανίας όπου το εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα του Αδόλφου Χίτλερ, το οποίο στις εκλογές του 1928 είχε συγκεντρώσει μόλις το 2,6% των ψήφων αυξάνει εντυπωσιακά τη δύναμη του μετά την εκδήλωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης και τις επιπτώσεις της στην Γερμανία, για να φτάσει το 44% στις εκλογές του Μαρτίου 1933. Οπωσδήποτε όμως, προκειμένου να καταλάβει την εξουσία δεν θα αρκεστεί στη χρήση μεθόδων

δημοκρατικών αλλά με την άσκηση βίας κατά των αντιφρονούντων από ένστολους οπαδούς αυτοαναγορεύθηκε πρόεδρος του Ράιχ.

1930, Άνεργοι σε ουρά στις ΗΠΑ

Η Ελλάδα στην κρίσιμη δεκαετία (1930 – 1940) **Πολιτική αστάθεια και η εγκαθίδρυση της δικτατορίας.**

Η κρίση που έπληξε ολόκληρη την Ευρώπη ήταν αναπόφευκτο να επηρεάσει τις εξελίξεις και την Ελλάδα. Η προσπάθεια του Ελευθέριου Βενιζέλου να κάνει τη χώρα “αγνώριστον” όπως είχε την πρόθεση, προσέκρουσε στους σοβαρούς κραδασμούς που προκάλεσε σε παγκόσμια κλίμακα η διεθνής οικονομική κρίση. Στις εκλογές της 5^{ης} Μαρτίου 1933 επικράτησε το λαϊκό κόμμα, αντίπαλο του κόμματος των φιλελευθέρων, και σχηματίστηκε μια κυβέρνηση από τον Παναγή Τσαλδάρη, με υπουργό εξωτερικών τον Δημήτριο Μάξιμο η οποία θα παραμείνει στην εξουσία για μια διετία. Η λειτουργία όμως του δικομματικού συστήματος δεν αρκούσε για να αποτελέσει τεκμήριο της ομαλής εφαρμογής του δημοκρατικού πολιτεύματος. Τα επιτυχημένα φιλοβενιζελικά στρατιωτικά κινήματα της 6^{ης} Μαρτίου 1933 και της 1^{ης} 1935, αλλά και η απόπειρα δολοφονίας του Βενιζέλου, στις 6 Ιουνίου 1933, μαρτυρούσαν την πολιτική πόλωση και την υιοθέτηση από τις δυο αντίπαλες παρατάξεις μεθόδων εκβιαστικών στην προσπάθειά τους να καταλάβουν την εξουσία. Σε αυτό το ταραχώδες κλίμα εντάσσεται και το πραξικόπημα των αντιβενιζελικών

τον Οκτώβριο του 1935, το οποίο οδήγησε στην αντικατάσταση του συντάγματος του 1927 από εκείνο του 1911 και στην επαναφορά του καθεστώτος της βασιλευόμενης δημοκρατίας.

1936: Η απεργία των καπνεργατών στη Θεσσαλονίκη

Τα αιματηρά γεγονότα του Μάη του 1936 στην Θεσσαλονίκη ξέσπασαν αυθόρμητα, με αφορμή την απεργία του καπνεργοστασίου «Κομέρσιας». Οι εργάτες είχαν υποβάλει τα αιτήματά τους στον εργοδότη και όταν αυτός τα απέρριψε, κατέλαβαν το εργοστάσιο, κλείστηκαν μέσα σε αυτό και με πανό και μαύρες σημαίες στα παράθυρα ζητούσαν συμπαρατάσταση των άλλων εργοστασίων. Σε αντίθεση με άλλους κλάδους, οι διεκδικήσεις τους δεν αφορούσαν μόνο το οκτάωρο και τις καλύτερες συνθήκες εργασίας, αλλά και διαδικασίες που καθόριζαν οι εργοδότες, όπως το ποιος θα εργάζεται πού και πώς θα γίνεται η διαδικασία παραγωγής. Η στάση των εργατών δεν άρεσε σε κανέναν εργοδότη και η σύγκρουση ήταν αναπόφευκτη.

Στις 29 Απριλίου 1936, δώδεκα χιλιάδες καπνεργάτες της Θεσσαλονίκης, εκ των οποίων περίπου το 70% γυναίκες, κατέβηκαν σε απεργία. Η αστυνομία και ο στρατός βρίσκονται σε επιφυλακή και ετοιμότητα. Η απεργία των καπνεργατών σύντομα γενικεύτηκε με τη συμμετοχή σιδηροδρομικών και τροχιοδρομικών. Ο Μεταξάς που επισκέφτηκε τη Θεσσαλονίκη και γέμισε τους εργάτες με υποσχέσεις δεν κατάφερε να τους πείσει. Τα επεισόδια δεν αποφεύχθηκαν. Οι συγκρούσεις ήταν σφοδρές και δώδεκα άτομα έχασαν τη ζωή τους. Το πρώτο θύμα της αστυνομικής βίας ήταν ο Τάσος Τούσης.

Η φωτογραφία με τη σπαρακτική φιγούρα της μάνας πάνω από το νεκρό κορμί του γιου της κατά την εξέγερση του Μάη του '36 στη Θεσσαλονίκη ενέπνευσε τον Γιάννη Ρίτσο να γράψει το “Μέρα Μαγιού μου μίσειψες” που μελοποίησε αργότερα ο Μίκης Θεοδωράκης.

Μέρα Μαγιού μου μίσεψες
μέρα Μαγιού σε χάνω
άνοιξη γιε που αγάπαγες
κι ανέβαινες απάνω

Στο λιακωτό και κοίταζες
και δίχως να χορταίνεις
άρμεγες με τα μάτια σου
το φως της οικουμένης

Και μου ιστορούσες με φωνή
γλυκιά ζεστή κι αντρίκεια
τόσα όσα μήτε του γιாலού
δεν φτάνουν τα χαλίκια

Και μου `λεγες πως όλ' αυτά
τα ωραία θα `ναι δικά μας
και τώρα εσβήστης κι έσβησε
το φέγγος κι η φωτιά μας

Το οι άργυρες και άλλες 4 λαές της Θεσσαλονίκης στην πύλη εισόδου των δρόμων, διακρατιζόμενος το δημοκρατικό *

Καισαριανή 1944

Την Πρωτομαγιά του 1944 οι Γερμανοί κατακτητές εκτέλεσαν 200 Έλληνες στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής σε αντίποινα για το θάνατο ενός Γερμανού στρατηγού και των τριών συνοδών του στους Μολάους. Το πρωί 1η Μαΐου στο Χαϊδάρι, μετά το προσκλητήριο άρχισε η εκφώνηση του καταλόγου των μελλοθανάτων που συντάχτηκε σε ειδικό γραφείο της οδού Μέρλιν όπου συστεγάζονταν τα Ες - Ες με την Ειδική Ασφάλεια. Με τον αριθμό 71, εκφωνήθηκε το όνομα Ναπολέον Σουκατζίδης, ο οποίος επειδή γνώριζε τη γερμανική γλώσσα εκτελούσε χρέη διερμηνέα. Τότε επεμβαίνει ο διοικητής του στρατοπέδου Καρλ Φίσερ: - «Όχι εσύ! Όχι εσύ Ναπολέον!».

Η απάντησή του θα μείνει σύμβολο αυτοθυσίας:

- «Δέχομαι, κύριε διοικητά, τη ζωή, με τον όρο πως δεν πρόκειται να την πάρω από άλλο κρατούμενο. Μόνο όταν η θέση μου μείνει κενή!».

Το ίδιο συμβαίνει και με τον στρατοπεδάρχη του Χαϊδαρίου Αντώνη Βαρθολομαίο. Τους φόρτωσαν και τους 200 σε έξι αυτοκίνητα και τους οδήγησαν στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής. Στη διαδρομή ως το Σκοπευτήριο οι μελλοθάνατοι πέταξαν μέσα από τα αυτοκίνητα σημειώματα με διευθύνσεις των δικών τους με κάποιο μήνυμα. Στο Σκοπευτήριο τους χώρισαν σε εικοσάδες. Στην τελευταία εικοσάδα έβαλαν τον Σουκατζίδα, για να μπορέσουν να τον χρησιμοποιήσουν ως διερμηνέα. Η πρώτη εικοσάδα πήρε θέση απέναντι από τις κάννες των όπλων. Ο επικεφαλής των Γερμανών γύρισε προς τον Σουκατζίδα:

- Ρώτησέ τους αν έχουν τίποτα να πουν.

Ο Σουκατζίδης μεταφράζει. Και τότε με μια φωνή οι μελλοθάνατοι απαντούν:

- Ζήτω η Ελλάδα. Ζήτω η λευτεριά!

Τώρα είναι η σειρά της δεύτερης εικοσάδας, αλλά πριν πάρουν θέση απέναντι στο εκτελεστικό απόσπασμα οι κατακτητές τούς υποχρεώνουν να φορτώσουν τους νεκρούς στα αυτοκίνητα. Η ίδια σκηνή θα επαναληφθεί αρκετές φορές, ώσπου στο τέλος δεν είχε μείνει κανείς ζωντανός από τους 200. Μόνο την τελευταία εικοσάδα την μετέφεραν οι Γερμανοί. Ήταν λίγο μετά τις 10 το πρωί.

Τα πτώματα μεταφέρθηκαν στο Γ' νεκροταφείο. Η αναγνώριση των 200 έγινε όταν συμπληρώθηκε χρόνος για την εκταφή τους. Αναγνωρίστηκαν οι περισσότεροι. Κάθε χρόνο, στο Σκοπευτήριο, τον ιερό εκείνο τόπο της θυσίας των αγωνιστών της πατρίδας, γίνεται προσκλητήριο νεκρών, φόρος τιμής σ' εκείνους που δέχτηκαν περήφανα το θάνατο.

«...Μόνο θυμηθείτε το, αν η ελευθερία δε βαδίζει στα χνάρια του αίματός μας, εδώ θα μας σκοτώνουν κάθε μέρα. Γεια σας.» (Γιάννης Ρίτσος - Σκοπευτήριο Καισαριανής...).

Το σκοπευτήριο της Καισαριανής

ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΜΑΗΣ (Μάης του '68)

Ο Μάης του '68 ή αλλιώς (Γαλλικός Μάης) περιγράφει την πολιτική αναταραχή που ξέσπασε στη Γαλλία κατά τη διάρκεια Μαΐου – Ιουνίου του 1968. Τα γεγονότα άρχισαν με διάφορες απεργίες και καταλήψεις, φοιτητών και μαθητών σε πανεπιστήμια και γυμνάσια στο Παρίσι και στη συνέχεια η απεργία επεκτάθηκε και με την δραστηριοποίηση των Γάλλων εργατών οι οποίοι έφταναν μέχρι και (10.000.000) ! Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα την πολιτική κρίση της χώρας και τη διάλυση της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης.

Τα γεγονότα του '68 ουσιαστικά ξεκίνησαν ως έντονη διαμαρτυρία του φοιτητόκοσμου, που κατέληξαν σε γενική αμφισβήτηση της καθεστηκίας τάξης πραγμάτων. Το «φαινόμενο '68» στη Γαλλία έχει τη δική του λογική, που είναι δύσκολο να επαναληφθεί. Την ίδια χρονιά έγιναν φοιτητικές εξεγέρσεις στο Λονδίνο, στο Βερολίνο, στη Ρώμη, στο Τόκιο, στο Πανεπιστήμιο του Μπέρκλεϊ των ΗΠΑ, ακόμη και στο Μεξικό. Όμως, μόνο στη Γαλλία τους φοιτητές υποστήριξε το εργατικό κίνημα, δίνοντας έτσι μια εντελώς διαφορετική διάσταση στα γεγονότα εκείνα.

Οι απλές φοιτητικές διεκδικήσεις ανακατεύτηκαν με γενικότερες ιδεολογικο-πολιτικές θέσεις, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό μίγμα πολιτικής και κοινωνικής επανάστασης. Η ατμόσφαιρα της ιστορικής εκείνης εποχής θύμιζε κάτι από τις μέρες της παρισινής Κομμούνας.

Να υπενθυμίσουμε ότι την εποχή αυτή, ο πόλεμος στο Βιετνάμ βρίσκεται στο τέλος του και τα συνειδησιακά προβλήματα που προκαλεί, επηρεάζουν το παγκόσμιο. Στις 10 του Μάη φιλοξενούνται στο Παρίσι οι εκπρόσωποι των ΗΠΑ και του Βορείου Βιετνάμ για τη Διάσκεψη της Ειρήνης. Μέσα στον απόηχο του βρώμικου αυτού πολέμου η νέα γενεά διεκδικεί τον ρόλο της.

Το αμερικανικό περιοδικό «TIME» ανακηρύσσει πρόσωπο της χρονιά «τον νέο».

Μερικοί φιλόσοφοι και ιστορικοί έχουν υποστηρίξει ότι η εξέγερση ήταν το πιο σημαντικό επαναστατικό γεγονός του 20^{ου} αιώνα, επειδή δεν πραγματοποιήθηκε από μεμονωμένο πλήθος, όπως οι εργαζόμενοι ή οι φυλετικές μειονότητες, αλλά ήταν μια παλλαϊκή εξέγερση, άνευ φυλετικών, πολιτιστικών, ηλικιακών και κοινωνικών διακρίσεων.

Τα γεγονότα μπορεί να κατέληξαν σε πολιτική αποτυχία, αλλά είχαν τεράστιες κοινωνικές συνέπειες: μπορεί να μη διήρκεσαν ένα μήνα, αλλά ο όρος *Μάης του '68* έγινε συνώνυμο με την αλλαγή των κοινωνικών αξιών. Στη Γαλλία, θεωρείται ως σημείο-σταθμός για τη μετάβαση από το συντηρητισμό (θρησκεία, πατριωτισμός, σεβασμός στην εξουσία) στις φιλελεύθερες ιδέες (ισότητα, ανθρώπινα δικαιώματα, σεξουαλική απελευθέρωση). Στην Ευρώπη, αποτέλεσαν έμπνευση για παρόμοιους

κοινωνικούς αγώνες αλλά και αφορμή για ρήξη ορισμένων κομματιών του σοσιαλιστικού κινήματος με τα παραδοσιακά κομμουνιστικά κόμματα.

Μάης '68: Ο καταλύτης

Τετάρτη 1 Μαΐου

- Οι συνηθισμένες εκδηλώσεις της Πρωτομαγιάς σ' όλη την Γαλλία. Για πρώτη φορά παρέχεται στο Κομμουνιστικό Κόμμα η άδεια να οργανώσει την παραδοσιακή πρωτομαγιάτικη πορεία, με διέλευση μέσα από το Παρίσι. Οι παρατηρητές σημειώνουν την έλλειψη ενθουσιασμού.

Πέμπτη 2 Μαΐου

- Η “Κίνηση της 22 Μαρτίου” οργανώνει διήμερη “ Αντιιμπεριαλιστική Εκστρατεία” στην οποία εκδηλώνονται με οξύτητα οι διαιρέσεις της Αριστεράς.
- Ο κοσμήτωρ της Σχολής της Ναντέρ διατάσσει το επ'άοριστο κλείσιμο του ιδρύματος και καταγγέλλει την <<ψύχωση>> που επικρατεί μεταξύ των φοιτητών.
- Συλλαμβάνονται έξι μαθητές (μεταξύ των οποίων και ο Κόν Μπεντίτ) και εισάγονται σε δίκη για δυσφήμιση ενός στελέχους της “UNEF”.
- Οργάνωση της άκρας Δεξιάς - η “Δύση” - επιτίθεται εναντίον της φοιτητικής οργάνωσης στη Σορβόνη και πυρπολεί τα γραφεία της.
- Ο κομμουνιστής ηγέτης Ζωρζ Μαρσαί καταγγέλλει “τους ψευδοεπαναστάτες στη Ναντέρ κι οπουδήποτε αλλού, που άδικα κοπιάζουν γιατί δεν θα αλλάξουν τίποτε από την ιστορική πραγματικότητα” και η “Ουμανιτέ” επιτίθεται εναντίον τους με σφοδρότητα χαρακτηρίζοντάς τους “γκρουπούσκουλο” (ομαδούλα).
- Συμπλοκές αριστερών και δεξιών φοιτητών στο Αιξ. Στο Μονπελιέ απεργούν οι φοιτητές της Θεολογίας.

Παρασκευή 3 Μαΐου

- Η χωροφυλακή επεμβαίνει στην Ναντέρ για να αποτρέψει επεισόδια τεράστιας συγκεντρώσεως φοιτητών, που διαμαρτύρονται για το κλείσιμο της Σχολής. Ως το βράδυ έχουν συλληφθεί 596 διαδηλωτές. Διατάσσεται το κλείσιμο της Σορβόνης και της Σχολής των Θετικών Επιστημών.

- Η “Εθνική Ένωση Πανεπιστημιακού Διδακτικού Προσωπικού” συγκαλεί σε απεργία. Ο Καθηγητής Τουρέν συντάσσεται με τους διαμαρτυρόμενους φοιτητές.

Σάββατο 4 Μαΐου

- Σε μακροσκελή ανακοίνωση της η “Κίνηση της 22 Μαρτίου” καταγγέλλει ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα προσπαθεί διασπάσει τις προοδευτικές δυνάμεις στη χώρα και να διαχωρίσει το φοιτητικό από το εργατικό κίνημα.

Κυριακή 5 Μαΐου

- Ο Υπουργός Παιδείας Αλαίν Περφίτ χαρακτηρίζει “παράνομη” την απεργία του πανεπιστημιακού διδακτικού προσωπικού , που εκτείνεται τώρα και προσελκύει 20 καθηγητές με μεγάλο κύρος.
- Ορισμένα διδακτήρια συνεδριάζουν την Κυριακή για να επιβάλουν βιαστικά ποινές στους “ταραχοποιούς” της Παρασκευής.
- Ο Νομάρχης της περιοχής Παρισίων Πωλ Ντελουβριέ απαγορεύει όλες τις διαδηλώσεις.

Δευτέρα 6 Μαΐου

- Οι φοιτητικές εκδηλώσεις εκτραχύνονται στο Παρίσι και σ’ όλη τη χώρα. Η Κυβέρνηση κινητοποιεί μεγάλες δυνάμεις αστυνομικών. Συγκέντρωση που πραγματοποιείται στο Σατελέ εξελίσσεται σε πορεία διαμαρτυρίας 60.000 νέων, που αντιμετωπίζει , όταν φτάνει στο Καρτιέ Λατέν, σκληρή επίθεση των αστυνομικών, διατεταγμένων να τη διαλύσουν οπωσδήποτε. Αναρίθμητες

συλλήψεις, 739 μεταφέρονται στο νοσοκομείο. Είναι η ζωηρότερη συμπλοκή από πολλών ετών. Οι φοιτητές δημιουργούν τα πρώτα οδοφράγματα. Προστίθενται πολλοί μαθητές των Γυμνασίων –όχι σπάνια συνοδευόμενοι από τους γονείς τους.

-
- Απεργούν οι πανεπιστημιακές σχολές του Μονπελιέ , της Μασσαλίας , της Ντιζόν και της Γκρενόμπλ . Γενική απεργία στην Αιξ.
-
- Ο Υπουργός Παιδείας καταγγέλλει ότι τις ταραχές προκαλούν “φοιτητές που παίζουν Επανάσταση”. Η κομμουνιστική “Ουμανιτέ” καταγγέλλει ότι οι φοιτητές “παίζουν το παιχνίδι της Κυβερνήσεως”.

Τρίτη 7 Μαΐου

- Ο Τύπος επικρίνει την Κυβέρνηση για την αμείλικτη διάλυση των διαδηλώσεων. Οι καθηγητές των Λυκείων Γυμνασίων κατεβαίνουν σε απεργία. Απεργούν επίσης οι ταχυδρομικοί και ορισμένες εργατικές ενώσεις συντάσσονται με τους φοιτητές.
- Ο Ντε Γκώλ, προτρεπόμενος από την τεχνοκρατική πτέρυγα του Γκωλικού Κόμματος (UNR) παρεμβαίνει, εξαγγέλλοντας σχέδια για την τεχνοκρατική αναδιοργάνωση των Πανεπιστημίων. Το Κ. Κ. Γαλλίας καταγγέλλει τις διαδηλώσεις σαν έργα “φουσκωμένων τυχοδιωκτών”.

Τετάρτη 8 Μαΐου

- Ενώ ο πρύτανης συζητεί με τους κοσμήτορες των παρισινών σχολών την επαναλειτουργία του Πανεπιστημίου, πραγματοποιείται διαδήλωση 20.000 φοιτητών. Στην Νομική Σχολή οι φοιτητές ζητούν να δημιουργηθεί μια κοινή επιτροπή διδακτικού – φοιτητών , για την αναμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος- πράγμα που καταρχήν αποδέχεται η Σχολή.

- Μέγας αριθμός εργατών συμμετέχει σε φοιτητική διαδήλωση στη Μασσαλία. Μικρότερες διαδηλώσεις πραγματοποιούνται στην Γκρενόμπλ , Λίλυ, Ρουέν, Μπεζανσόν , Καν και Νάντη. Ο Ζαν Πωλ Σαρτρ και άλλοι αριστεροί διανοούμενοι , διακηρύσσουν την πλήρη υποστήριξη τους στο φοιτητικό κίνημα.
- Με σύνθημα “Η Δύση θέλει να ζήσει”, μεγάλες συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις διαμαρτυρίας κατά των φοιτητών οργανώνονται στο Παρίσι. Η υπό κομμουνιστικό έλεγχο Εργατική Συνομοσπονδία (CGT) ζητεί από την Κυβέρνηση να ξανανοίξει τα Πανεπιστήμια.

- Η Ένωση Κομμουνιστικής Νεολαίας επισημαίνει στους φοιτητές ότι με τις πράξεις τους θα προκαλέσουν καταστροφικές συνέπειες.
- Η Κυβέρνηση κρίνει ότι δεν χρειάζεται να επέμβει ενεργά, αλλά να αφεθεί η κατάσταση να “ωριμάσει”.
- Σχηματίζονται οι πρώτες “Επιτροπές Δράσεως” με σκοπό να επιβάλουν λαϊκοδημοκρατικούς θεσμούς έξω από τα πλαίσια του υφιστάμενου πολιτικού και κοινωνικού καθεστώτος.

Πέμπτη 9 Μαΐου

- Ο πρύτανης και οι κοσμήτορες αποφασίζουν τελικά να ξανανοίξουν το Πανεπιστήμιο στο Παρίσι. Αλλά ο Υπουργός Παιδείας Περφίτ ασκεί βέτο. Οι φοιτητές εξεγείρονται και ζητούν απ’ όλους τους συναδέλφους τους να προσέλθουν για την κατάληψη του Καρτιέ Λατέν.
- Οι τεχνικοί της τηλεόρασης του Γαλλικού ιδρύματος ραδιοφωνίας (ORTE) διαμαρτύρονται για την προκατειλημμένη θέση που έχει πάρει το ίδρυμα απέναντι των φοιτητών.

Παρασκευή 10 Μαΐου

- Το πρωί ξανανοίγει η Σχολή της Ναντέρ, αλλά πάλι διακόπτεται η λειτουργία της. Το απόγευμα γίνεται η μεγαλύτερη διαδήλωση μαθητών Γυμνασίου. Προπηλακίζουν τους εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων, που επιχειρούν να εκφωνήσουν λόγους. Συγκροτούν πορεία στην αρχή με 5.000 άτομα, που πληθαίνουν καθώς περνούν από το ίδρυμα της ραδιοφωνίας, τα νοσοκομεία και τις φυλακές, όπου είχαν μεταφερθεί διαδηλωτές. Όταν τελικά φθάνουν στο Καρτιέ Λατέν για να “καταλάβουν την Σορβόνη”, έχουν διογκωθεί σε δεκάδες χιλιάδων. Το βράδυ καταλαμβάνεται το Καρτιέ Λατέν.
- Ο πρύτανης Ρος δείχνει πρόθυμος να διαπραγματευθεί με τους ηγέτες του φοιτητικού κινήματος – και ιδιαίτερα με τον Κόν Μπεντί – αλλά ο Υπουργός Παιδείας παρεμβαίνει έξω φρενών. Εν τω μεταξύ οι διαδηλωτές έχουν στήσει πάνω από 60 οδοφράγματα. Οι καθηγητές Σβάρτς και Μονό επιχειρούν να συμβιάσουν τις δισταμένες απόψεις, αλλά την ώρα που ο πρύτανης απευθύνει από ραδιοφώνου ειρηνευτική έκκληση στους φοιτητές, η αστυνομία επιτίθεται με ιδιαίτερη σκληρότητα. Χρησιμοποιεί εξαιρετικά δραστικά δακρυγόνα (κατά τις φήμες του ίδιου τύπου που χρησιμοποιούνται στο Βιετνάμ), συλλαμβάνονται εκατοντάδες, τραυματίζονται εκατοντάδες και καταστρέφονται τουλάχιστον 180 αυτοκίνητα

- Η Κυβέρνηση αρνείται να ανακόψει τον ζήλο της αστυνομίας. Σε εκδήλωση διαμαρτυρίας 300 καθηγητές δηλώνουν ότι θα απόσχουν από τα καθήκοντά τους. Οι καθηγητές Σβάρτς και Κλαβέλ παραιτούνται από το αξίωμά τους.
- Απεργούν τα 20 από τα 30 λύκεια στο Παρίσι και στην υπόλοιπη χώρα καταλαμβάνονται από τους μαθητές 354 λύκεια. Καταλαμβάνονται τα πανεπιστήμια της Νάντης και του Μπορντώ.

- Σε εκδήλωση διαμαρτυρίας εναντίον της Κυβερνητικής πολιτικής, τα αριστερά πολιτικά κόμματα και τα εργατικά συνδικάτα (συμπεριλαμβανομένης και της κομμουνιστικής γενικής Συνομοσπονδίας) συγκαλούν γενική απεργία για την Δευτέρα.

Σάββατο 11 Μαΐου

- Αποκορυφώνεται το πρωί η βιαιότητα των συμπλοκών. Πολίτες καταγγέλλουν ότι υφίστανται επιθέσεις των αστυνομικών, αν και αμέτοχοι στις διαδηλώσεις.
- Ο Πρωθυπουργός Ζώρζ Πομπιντού δηλώνει: «Ζητώ από τον καθένα και ιδιαίτερα από αυτούς που ηγούνται των αντιπροσωπευτικών φοιτητικών οργανώσεων, να αποκρούσουν τις σκόπιμες προκλήσεις ολιγάριθμων επαγγελματιών ταραχοποιών και να συνεργασθούν για την αποκατάσταση της τάξεως ...Εγώ προσωπικά είμαι πρόθυμος να πράξω το παν για την ειρήνευση...» Παραμερίζοντας τις αντιρρήσεις του υπουργού Δημόσιας Τάξεως Ζόξ, Δικαιοσύνης Φουσέ και Παιδείας Περφίτ, ο Πρωθυπουργός δηλώνει ότι η Σορβόννη θα ανοίξει από την Δευτέρα, ότι η αστυνομία θα αποσυρθεί και ότι οι συλλήψεις θα «αναθεωρήσουν»
- Η Νομική και Οικονομική Σχολή των Παρισίων εγκαθιστά την πρώτη, ανεξάρτητη «κοινή επιτροπή» διδακτικού προσωπικού και φοιτητών, καταλύοντας την παραδοσιακή ιεραρχία.
- Φοιτητές και εργάτες στη Νάντη καταλαμβάνουν τους σιδηροδρομικούς σταθμούς και την Σχολή θετικών Επιστημών . Απεργούν οι μαθητές των Γυμνασίων. Στη Λίλλη διαδήλωση 20.000 εργατών και ανέργων καταλήγει σε υποστήριξη του φοιτητικού κινήματος.
- Ο Υπουργός Παιδείας Αλλαιν Περφίτ, υποβάλλει την παραίτηση του που δεν γίνεται όμως δεκτή.

Κυριακή 12 Μαΐου

- Η Κυβέρνηση προσπαθεί να αδιαφορήσει στην απειλή της γενικής απεργίας. Οι τεχνικοί της Ραδιοφωνίας αναγγέλλουν ότι θα συμμετάσχουν.

Δευτέρα 13 Μαΐου

- Η γενική απεργία αποβαίνει τεράστια επιτυχία, πράγμα που καταπλήσσει πολλούς συνδικαλιστές ηγέτες. Μεταξύ της 3^{ης} και 8 μ.μ. εκατοντάδες χιλιάδων (5000,000 κατά τους μέτριους υπολογισμούς , 8000.000 κατά τους ισχυρισμούς διαδηλωτών , 170.000 κατά την Γαλλική Ραδιοφωνία) συγκροτούν πορεία μέσα στο Παρίσι. Σημαντικές διαδηλώσεις πραγματοποιούνται στην Νάντη, στη Μασσαλία , στην Τουλούζη, με επεισόδια βίαια από Κλερμόν – Φερράν και στο Λε Μαν.

- Οι φοιτητές καταλαμβάνουν τη Νέα Ιατρική Σχολή των Παρισίων, 58 καθηγητές της Ναντέρ κηρύσσουν χρεοκοπημένο το Πανεπιστημιακό σύστημα.
- Οι αστυνομικές δυνάμεις αποσύρονται από την Σορβόννη. Τα κτίρια καταλαμβάνονται από φοιτητές που κραδαίνουν λάβαρα και κόκκινες σημαίες . Η Σορβόννη γίνεται από τη στιγμή εκείνη η βιτρίνα της <<επαναστάσεως>>. Την νύχτα οι διάφορες επιτροπές των φοιτητών συνεδριάζουν στην αυλή και λαμβάνουν αποφάσεις. Στις αίθουσες διδασκαλίας οργανώνονται συζητήσεις , διαλέξεις και μουσικά προγράμματα. Το βράδυ επίσης επιτρέπεται η είσοδος στον λαό, καλούνται μάλιστα οι εργάτες να λάβουν μέρος στη συζήτηση.
- Στις “κόκκινες συνοικίες” του Παρισιού, αρχίζουν να δημιουργούνται επιτροπές που συζητούν προβλήματα αυτοδιαθέσεως και αυτοκυβερνήσεως.

Τρίτη 14 Μαΐου

- Η σχολή της Ναντέρ αυτοαναγορεύεται “ αυτόνομο Πανεπιστήμιο”.
- Οι σπουδαστές καταλαμβάνουν την Εθνική Σχολή Καλών Τεχνών στο Παρίσι. Γενικεύονται οι απεργίες σε όλες τις Πανεπιστημιακές Σχολές της Γαλλίας.
- Την νύχτα εργάτες της Σντ Αβιασιον (εργοστάσιο αεροπλάνων στην Νάντη) καταλαμβάνουν τα εργαστήρια και κλειδώνουν τον διευθυντή στο γραφείο του. Καλούν τους φοιτητές να ταχθούν αλληλέγγυοι.
- Μικτές εργατοφοιτητικές διαδηλώσεις στην Ρουέν και στο Ελμπέφ.
- Ο στρατηγός Ντε Γκολ αναχωρεί για επίσημη επίσκεψη στη Ρουμανία. Η συζήτηση στη Βουλή το απόγευμα ασχολείται με το φοιτητικό πρόβλημα. Ο

δήμαρχος της Γκρενόμπλ τάσσεται υπέρ των φοιτητών και των εργατών επιτρόπων.

- Τεχνικοί και δημοσιογράφοι που εργάζονται στο Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεοράσεως (O.R.T.F.) συγκροτούν μια επιτροπή αντικειμενικότητας και ορίζουν ότι δεν θα δέχονται τις κυβερνητικές παρεμβάσεις.

Τετάρτη 15 Μαΐου

- Οι απεργίες και οι καταλήψεις δημοσίων χώρων ή εργοστασίων επεκτείνονται με ραγδαίο ρυθμό.
- Συνελεύσεις με συμμετοχή φοιτητών και διδακτικού προσωπικού, διεξάγονται στην Ιατρική Σχολή Παρισίων,. Το Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου ανακηρύσσεται αυτόνομο.
- Καταλαμβάνεται το Οντεόν (Εθνικό Θέατρο). Οι φοιτητές αναγγέλλουν ότι θα είναι ανοιχτό στο κοινό για συζητήσεις σε κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα και σαν τόπος συναντήσεως των φοιτητών με τους εργάτες και τους καλλιτέχνες.

Πέμπτη 16 Μαΐου

- Ο Πρωθυπουργός Ζώρζ Πομπιντού δηλώνει: «... ομάδες από ανραζέ (enragés = έξαλλων, οργισμένων μέχρι τρέλας, ο όρος χρησιμοποιήθηκε κατά τη Γαλλική Επανάσταση του 1789 για να προσδιορίσει την άκρα Αριστερά) επιδιώκουν την επέκταση της ανωμαλίας και των ταραχών για να ανατινάξουν την κοινωνία, να ανατινάξουν τα ίδια τα θεμέλια της ελεύθερης συλλογικής συμβιώσεως...» Οι φοιτητές και οι νεαροί εργάτες υιοθετούν τον χαρακτηρισμό ανραζέ: «είμαστε διαρκώς περισσότερο ανραζέ...» δηλώνουν σε απάντηση του Πρωθυπουργού.

- Ως το μεσημέρι η απεργία επεκτείνεται σ' όλα τα εργοστάσια της Ρενώ. Οι τεχνικοί καταλαμβάνουν το εργοστάσιο αεροπλάνων της Λόκχηντ στο Μπωβαί, ελαστικών της Κλεμπέρ – Κολόμπ, τα ναυπηγεία Λε Τραι κ.α. Πραγματοποιούνται κοινές συσκέψεις εργατών – φοιτητών στα κατεχόμενα εργοστάσια.
- Ανωμαλίες στις αεροσυγκοινωνίες.
- Τα Πανεπιστήμια της Βρέστης, Τουρ, Στρασβούργου, Αιξ και Ρεν ορίζουν τον μικτό τρόπο διοικήσεως (φοιτητών και διδακτικού προσωπικού) για την αναδιοργάνωσή τους σε νέες βάσεις.
- Τα εργαστήρια της κατεχόμενης Σχολής Καλών Τεχνών, στο Παρίσι, αρχίζουν να παράγουν αφίσες, πλακάτ, και προκηρύξεις που προπαγανδίζουν τη φοιτητική επανάσταση.
- Καταλαμβάνονται από το προσωπικό τους τα Νοσοκομεία Σαιντ Αν, Πιτιέ και Κοσέν.
- Ο ηθοποιός (και Διευθυντής) του «Οντεόν» Ζαν – Λουί Μπαρρώ, δηλώνει ότι συντάσσεται με τους φοιτητές που κατέχουν το θέατρο.
- Σύγκυση στη «Γενική Συνομοσπονδία εργασίας» με τη διαπίστωση ότι δεν μπορεί να επιβάλει συνδικαλιστική πειθαρχία ούτε στα πιο νομιμόφωνα «οχυρά» της. Σύγκυση και στο Κ.Κ.Γ. Στην Κεντρική επιτροπή εκδηλώνονται «δεξιές» και «αριστερές» τάσεις. Ο Ζώρζ Μαρσαί επιμένει στη σκληρή γραμμή εναντίον φοιτητών και απεργών.

Παρασκευή 17 Μαΐου

- Καταλαμβάνονται το εργοστάσιο αυτοκινήτων Μπερλιέ και η κλωστοϋφαντουργία Ροντιασετά. Απεργίες στα ναυπηγεία. Διακόπτονται οι αεροσυγκοινωνίες. Εξαρθρώνονται οι σιδηροδρομικές συγκοινωνίες. Απεργούν οι ταχυδρομικοί.
- Οι οργανώσεις αγροτών συγκαλούν μαζική εκδήλωση για τις 24 Μαΐου. Στην περιοχή Λουάρ – Ατλαντίκ κοινή επιτροπή αγροτών – εργατών – φοιτητών, αναλαμβάνει διοικητικά καθήκοντα σ' ολόκληρη τη χώρα.
- Παρά τις απειλές της C.G.T. οι φοιτητές αρχίζουν την «μακρά πορεία» τους από το Παρίσι στο εργοστάσιο της Ρενώ στη Βουλώνη, για να συνεννοηθούν με τους εργάτες.
- Η Νομική Σχολή των Παρισίων απαγγέλλει κατηγορητήριο στην «καταναλωτική κοινωνία» και υποδεικνύει ως πανάκεια τον θεσμό της «συνδιοικήσεως» σε όλες τις σφαίρες της δημόσιας και ιδιωτικής δραστηριότητας. Το Πανεπιστήμιο της Γκρενόμπλ αναδιοργανώνεται εκ βάθρων. Κηρύσσονται αυτόνομα τα Πανεπιστήμια της Ρουέν και της Νάντης.

- Ο υπουργός Παιδείας δηλώνει ότι οι εξετάσεις για το “μπακαλωρέά” θα διεξαχθούν οπωσδήποτε τον Ιούνιο, σύμφωνα με το πρόγραμμα.
- Πολλά Παρισινά θέατρα καταλαμβάνονται από τους ηθοποιούς ανοίγουν για το κοινό, με διεξαγωγή συζητήσεων πάνω στα σύγχρονα πολιτιστικά προβλήματα. Η συνδικαλιστική οργάνωση των ηθοποιών ζητεί απεργία «για να προωθηθεί η υπόθεση της νέας κοινωνίας».
- Το προσωπικό του Ιδρύματος Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης κατέρχεται σε απεργία.

Σάββατο 18 Μαΐου

- Ο Στρατηγός Ντε Γκωλ επιστρέφει από τη Ρουμανία. Ο Πομπιντού συγκαλεί έκτακτο Υπουργικό Συμβούλιο. Σφυγμομέτρηση της κοινής γνώμης, εμφανίζει το 55% να υποστηρίζουν τους φοιτητές, το 60% να προσδοκούν μια νέα μορφή της κοινωνίας, το 50% όμως είναι εναντίον των απεργιών.
- Παραλύουν τελείως οι σιδηροδρομικές συγκοινωνίες. Οι εγκαταστάσεις της Air France καταλαμβάνονται από το προσωπικό εδάφους. Καταλαμβάνονται επίσης από τους αντίστοιχους εργατοϋπαλλήλους τα μετρό, τα λεωφορεία, τα ταχυδρομεία. Παρεμβαίνει σποραδικά η Αστυνομία. Οι μικρές εγκαταστάσεις αρχίζουν να πλήττονται από το απεργιακό κύμα.
- Οι αποστάτες (αριστερότεροι των κομμουνιστών) συνδικαλιστές, δηλώνουν ότι η βιομηχανία πρέπει να εκδημοκρατισθεί κατά τον τρόπο που οι φοιτητές εκδημοκρατίζουν τα πανεπιστήμιά τους. Η C.G.T. εξακολουθεί να αντιδρά, αρχίζουν όμως και φωνές υποστήριξης των φοιτητών.

- Τα αναγνωρισμένα αριστερά κόμματα αγωνίζονται να παρακολουθήσουν το φοιτητικό – εργατικό κίνημα. Στη Βουλή εισάγεται πρόταση μομφής για τον τρόπο που η κυβέρνηση αντιμετωπίζει την κρίση. Ο Γκωλικός βουλευτής (της περιοχής του Καρτιέ Λατέν) Ρενέ Καπιτάν δηλώνει ότι θα καταψηφίσει την κυβέρνηση.
- Οι Γκωλικοί αρχίζουν να οργανώνουν «επιτροπές για την άμυνα της Δημοκρατίας» (CDR) υπό την αιγίδα του υπουργού εσωτερικών Ροζέ Φρε και του βουλευτή Ρομπέρ Γκαλλέ. Στοιχεία της Άκρας Δεξιάς υπόσχονται συνδρομή με αντάλλαγμα την αποφυλάκιση του στρατηγού Ραούλ Σαλάν. Συνδρομή υπόσχεται και η οργάνωση «Βετεράνοι της Μεραρχίας Λεκλέρκ » που έχει απήχηση στο Στρατό.
- Δύο χιλιάδες οπαδοί της άκρας δεξιάς οργάνωσης «Δύση» παρελαύνουν στην Ετουάλ.
- Διάφορες Σχολές (τεχνικές, ωδεία κ.λ.π.) προστίθενται στον αγώνα. Επεκτείνονται οι καταλήψεις των νοσοκομείων. Μετέχουν και πολλοί νοσηλεύόμενοι.
- Καταλαμβάνεται η Όπερα, η Κωμική Όπερα, το Εθνικό Λαϊκό Θέατρο (TNP) και αρκετά επαρχιακά. Οργανώνονται θεατρικές παραστάσεις στο ύπαιθρο, στα Πανεπιστήμια και στα εργοστάσια, χάριν των φοιτητών – εργατών.
- Στο ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης, οι δημοσιογράφοι παίρνουν αποκλειστικά υπό τον έλεγχό τους τα ειδησεογραφικά προγράμματα και υπόσχονται ότι στο μέλλον τα δελτία ειδήσεων θα είναι δίκαια και αντικειμενικά.

Κυριακή 19 Μαΐου

- Ο Ντε Γκωλ συσκέπτεται με το Υπουργικό Συμβούλιο. Μετά τη συνεδρίαση δηλώνει: « Μεταρρυθμίσεις μάλιστα, καραγκιοζιλίκια όχι!». (Σημ.: Ο Στρατηγός χρησιμοποιεί τη λέξη «σιενλί», για την ετυμολογία της οποίας υπάρχουν αρκετές αμφισβητήσεις. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι σημαίνει «αυτός που βρέχει το κρεβάτι του» και μ' αυτό στο λεξιλόγιο του στρατώνα χαρακτηρίζεται έτσι ο δειλός. Όπως και να έχει , οι φοιτητές πήραν τη λέξη και την έκαναν αντιπολιτευτικό σύνθημα κατά του στρατηγού: «Ο σιενλί είν' αυτός!» Κατά χιλιάδες κολλήθηκαν αφισέτες στους δρόμους και τα σατιρικά περιοδικά εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο τη σκαμπρόζικη λέξη.
- Ο Φρανσουά Μιτεράν συνέστησε την εκπόνηση κοινού προγράμματος Σοσιαλιστών – Κομμουνιστών και ο Μαντές Φρανς την παραίτηση της Κυβέρνησης.
- Οι απεργίες τώρα έχουν επεκταθεί σε όλες τις συγκοινωνίες, στις εθνικοποιημένες βιομηχανίες, τις βιομηχανίες μετάλλου, τις τράπεζες και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Δευτέρα 20 Μαΐου

- Η Κυβέρνηση αναγγέλλει ότι θα διεξαχθεί δημοψήφισμα με θέμα τη «συμμετοχή» δηλαδή την άνοδο των φοιτητών και των εργατών σε παράγοντα διοικήσεως, στα πανεπιστήμια και στις βιομηχανίες ή στις υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας.
- Απεργίες στα εργοστάσια Μισελέν και Πεζώ, στα ανθρακωρυχεία και στους λιμένες, καθώς επίσης και στα μεγάλα καταστήματα στο Παρίσι και τις κυριότερες επαρχιακές πόλεις. Η Εθνική Βιβλιοθήκη καθώς και η Τράπεζα της Γαλλίας κατέρχονται επίσης σε απεργία. Οι εργάτες της αυτοκινητοβιομηχανίας Ρενώ στη Βουλώνη ζητούν συμπαράσταση για την ανατροπή της κυβέρνησης. Το απεργιακό κύμα παρουσιάζεται ασθενικό μόνο στην περιοχή της Λωρραίνης.
- Ο Γραμματέας της C.G.T. Ζώρζ Σεγκύ επικρίνει, όχι μόνο ως ανεδαφικά, αλλά και ως επικίνδυνα τα προωθούμενα αιτήματα των επαναστατημένων φοιτητών και εργατών. Οι τεχνικοί όμως που ανήκουν στη Συνομοσπονδία συντάσσονται με τους φοιτητές.
- Το Κ.Κ.Γ. προειδοποιεί τους «εξτρεμιστές» να μην παίζουν το παιχνίδι των «προβοκατόρων». Το ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα δηλώνει ότι η κρίση είναι τώρα κρίση του καπιταλιστικού συστήματος.
- Εξτρεμιστικές ομάδες της δεξιάς, διενεργούν σποραδικές επιθέσεις σε συγκεντρώσεις φοιτητών και εργατών.
- Ο Κοσμήτωρ της Σχολής της Ρουέν παραιτείται διαμαρτυρόμενος για τη στάση της Κυβερνήσεως. Οι φοιτητές τον εκλέγουν πρόεδρο της κοινής διοικητικής επιτροπής της Σχολής. Στα Πανεπιστήμια της Νάντης και του Στρασβούργου καταργείται το σύστημα των εξετάσεων. Διαρθρωτικές μεταβολές γίνονται δεκτές στη Ρένς, στο Μπορντώ, στο Καθολικό Ινστιτούτο των Παρισίων, στη Μυλούζ και στην Ιατρική Σχολή των Παρισίων.

Τρίτη 21 Μαΐου

- Οι απεργοί υπολογίζονται τώρα σε δέκα εκατομμύρια περίπου. Οι εργάτες στα πυρηνικά κέντρα ζητούν την πλήρη κατάπαυση των δοκιμών στα όπλα πολέμου και ολέθρου.
- Αγροτικές οργανώσεις στην περιοχή ιδίως της Βρετάνης, καταλαμβάνουν αποθήκες αλλά και μεγάλα αγροκτήματα.
- Αρχίζει στην Εθνοσυνέλευση η συζήτηση για την πρόταση μομφής. Η Κυβέρνηση προτείνει γενική αμνηστία , για τους φοιτητές και τους

αστυνομικούς που έχουν μηνυθεί από πλήθος διαδηλωτών ή και αμέτοχων πολιτών.

- Νέοι δικαστικοί συζητούν τη συγκρότηση συνδικαλιστικής ενώσεως και την ουσιαστική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης

Τετάρτη 22 Μαΐου

- Η πρόταση μομφής καταψηφίζεται. Δεν συγκέντρωσε παρά 223 ψήφους.
- Η Κυβέρνηση αρνείται να επιτρέψει στον Κον Μπεντίτ να επανέλθει στη Γαλλία. Η αντίδραση στα Πανεπιστήμια είναι άμεση. Σε λιγότερο από δύο ώρες 10.000 διαδηλωτές παρελαύνουν στο Διοικητικό Κέντρο διαμαρτυρόμενοι. Η C.G.T. κατακρίνει την εκδήλωση ως «προβοκάτσια».
- Μαθητές μετονομάζουν ένα Λύκειο της Μασσαλίας σε «Λύκειο της Κομμούνας των Παρισίων».
- Η Αστυνομία εισβάλλει στα κατεχόμενα ταχυδρομικά γραφεία και διώχνει τους απεργούς.
- Με κοινό ανακοινωθέν, οι δύο αντίπαλες εργατικές Συνομοσπονδίες, διαδηλώνουν την προθυμία τους να διαπραγματευθούν με την κυβέρνηση την επέκταση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Το Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα φαίνεται να ευνοεί τον συμβιβασμό, αν και στις εκδηλώσεις του εξακολουθεί να ομιλεί περί του «τέλους του καπιταλιστικού κόσμου» και της ανάγκης «να καθορίζουν οι ίδιοι οι εργάτες τη δουλειά και το μέλλον τους».
- Η «Ένωση Νέων Δικηγόρων» ζητεί τον «εξανθρωπισμό της Δικαιοσύνης». Στο Νοσοκομείο Μπρουσσαί εγκαινιάζεται συλλογικό, μικτό σύστημα διοίκησης.

Πέμπτη 23 Μαΐου

- Οι φοιτητές επιχειρούν να αποτρέψουν την είσοδο της Αστυνομίας στο Καρτιέ Λατέν. Η Αστυνομία τους κατηγορεί ότι υψώνουν παντού οδοφράγματα. Συλλαμβάνονται περί τους 200 ως πρωταίτιοι. Διαδηλώσεις διαμαρτυρίας.
- Οι εξετάσεις εγκαταλείπονται ή αναβάλλονται στα Πανεπιστήμια του Νανσύ, Μπορντώ, Μπεζανσόν, Λυών, Λιμόζ, Ρένς, Τουλούζ και Πουατιέ.
- Ο Υπουργός Παιδείας παραδέχεται ότι δεν μπορεί να συνεχισθεί το παραδοσιακό σύστημα του «μπακαλωριά».

- Ηγετικά στελέχη της C.G.T. παραιτούνται διαμαρτυρούμενοι για τη στάση που επιδεικνύει η ανώτατη αυτή συνδικαλιστική οργάνωση απέναντι στο φοιτητικό κίνημα. Η Συνομοσπονδία διασπάται.
- Τρία αλληλοσυγκρουόμενα ρεύματα δημιουργούνται μέσα στο Γαλλικό Κ.Κ.: Ορισμένοι υποστηρίζουν την παραδοσιακή γραμμή προώθησης των εργατικών αιτημάτων εντός του υφιστάμενου κοινωνικού συστήματος (Ζώρζ Μαρσαί, Βαλντέκ Ροσέ), άλλο πιέζουν για τολμηρότερη δράση (Λουί Αραγκόν, Ροζέ Γκαρωντύ και Ρολάν Λερούα) και άλλοι αξιώνουν την επιστροφή στον Σταλινισμό (Ζακ Ντυκλό και Ζανέτ Βερμές – Τορέζ).

Παρασκευή 24 Μαΐου

- Με ραδιοφωνικό του μήνυμα ο Στρατηγός Ντε Γκωλ εξαγγέλλει ότι το δημοψήφισμα για τη «συμμετοχή» θα διεξαχθεί το συντομότερο δυνατό κατά τον επόμενο μήνα και ότι θα παραιτηθεί αν χάσει. Δημιουργείται σύγχυση στις τάξεις της αριστεράς. Ορισμένοι συνδικαλιστές ηγέτες δηλώνουν ότι μπορούν τώρα να πραγματοποιήσουν το στόχο αυτόν, χωρίς τη βοήθεια του Στρατηγού. Ο Μαντές Φρανς λέει ότι ο λαός δεν συγκατατίθεται να περιμένει.
- Συγκροτούνται τεράστιες διαδηλώσεις στο Παρίσι. Μικρές ομάδες ανεγείρουν εσπευσμένα πλήθος οδοφραγμάτων. Γίνονται επιθέσεις στα Αστυνομικά τμήματα και απόπειρα πυρπολήσεως του χρηματιστηρίου. Η Αστυνομία αντιδρά με σφοδρότητα και αδιάκριτα. Υπάρχουν νεκροί και εκατοντάδες τραυματιών.
- Άλλες διαδηλώσεις και συμπλοκές πραγματοποιούνται στα μακρινά προάστια της Παρισινής περιοχής. «Οι δρόμοι είναι δικοί μας!» φωνάζουν οι εργάτες. Αληθινές μάχες διεξάγονται με την Αστυνομία στη Λυών, Στρασβούργο, Μπορντώ και με ιδιαίτερη βιαιότητα στη Νάντη όπου συμμετέχουν και αγρότες στις διαδηλώσεις. Στη Λυών οι διαδηλωτές κτυπούν θανάσιμα έναν αξιωματικό της Αστυνομίας.
- Εκπρόσωποι της οργάνωσης «Βετεράνοι της Μεραρχίας Λεκλέρκ» δηλώνουν ότι θα υποστηρίξουν τον Ντε Γκωλ. Ο Ντε Γκωλ έρχεται σε επαφή με τον στρατηγό Μασσύ για να εξασφαλίσει τη βοήθεια του στρατού.
- Οι εκδηλώσεις των αγροτών είναι οι εντυπωσιακότερες που είδε ποτέ η Γαλλία. Στη Νάντη, μαζί με τους φοιτητές, καταλαμβάνουν τη «Βασιλική Πλατεία» και τη μετονομάζουν: «Πλατεία του Λαού».

- Ανταρσίες στις εφημερίδες. Οι εργάτες του «Παρί Λιμπερέ» υποχρεώνουν τον αρχισυντάκτη ν' αλλάξει τον τίτλο που έλεγε ότι ξαναρχίζουν οι δουλειές και του «Φιγκαρό» απαγορεύουν τη δημοσίευση άρθρων του Ραϋμόν Αρόν εκτός αν δείξει «περισσότερο σεβασμό στα γεγονότα»

Σάββατο 25 Μαΐου

- Οι διαδηλώσεις συνεχίζονται ως αργά τω πρωί. Οι τραυματίες φθάνουν τους 500 και οι συλληφθέντες τους 700. Οι Γάλλοι κάτοχοι του βραβείου Νόμπελ, μαζί με τον διάσημο κοινωνιολόγο Κλωντ Λεβί – Στράους, υποδεικνύουν στην Κυβέρνηση ότι η στάση της τώρα απειλεί τους φοιτητές με πλήρη εξουθένωση. Ο Πρωθυπουργός Πομπιντού προειδοποιεί ότι οποιαδήποτε περαιτέρω διαδήλωση «θα διαλύεται με την μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα και ταχύτητα»
- Η κυβέρνηση επιχειρεί παράλληλα να διαπραγματευθεί με τους διαδηλωτές. Οι Πομπιντού και Σιράκ έρχονται σε επαφή με συνδικαλιστές ηγέτες. Στις 3 μ.μ έχει επέλθει κατά αρχήν συμφωνία και αργότερα αρχίζουν συνομιλίες με τις κλαδικές οργανώσεις.
- Συνεχίζονται οι διαδηλώσεις στη Βρέστη, Ρένς, Κλερμόν Φερράν, Γκρενόμπλ, Μασσαλία, Τουλούζη και Μπορντώ. Τραυματίζονται συνολικά 100 άτομα.
- Ο Φρανσουά Μιτεράν ζητεί εκλογές.
- Η Εθνική ένωση Γάλλων Φοιτητών (UNEF) δηλώνει ότι η Κυβέρνηση, εξαιτίας της στάσης της και του διπλού παιχνιδιού της δεν μπορεί πια να θεωρηθεί αξιόπιστος και νόμιμος διαπραγματευτής. Καλεί σε διαδήλωση για τη Δευτέρα.
- Οι διευθυντές τριάντα θεάτρων και «Οίκων Πολιτισμού» (πολιτιστικών κέντρων) μεταξύ των οποίων κι ο Ζωρζ Ουίλσον του «TNP», σε κοινό ανακοινωθέν τους τονίζουν ότι οποιοσδήποτε πολιτισμός που δεν έχει πολιτικό χρώμα είναι άχρηστες. Ο Ζάν – Λουί Μπαρρώ συνοπογράφει το ανακοινωθέν.

Κυριακή 26 Μαΐου

- Στις δημοτικές εκλογές της Ντιζόν τα αριστερά κόμματα σημειώνουν σημαντικές επιτυχίες.
- Συνεχίζονται στο Παρίσι οι συνεννοήσεις μεταξύ Κυβερνήσεως και συνδικαλιστών. Ο Αντρέ Μπαρζονέ προειδοποιεί τους εργάτες να μην εμπιστεύονται την CGT γιατί έχει συγχωνευθεί με το κράτος.

Δευτέρα 27 Μαΐου

- Ύστερα από 25ωρες διαπραγματεύσεις μεταξύ Κυβέρνησης εργοδοτών και Συνδικαλιστών, επιτυγχάνεται η «συμφωνία της οδού Γκρενέλ», με την οποία ορίζεται η κατώτατη αμοιβή σε 19 περίπου δραχμές την ώρα, αυξάνονται κατά 10% όλες οι αποδοχές, μειώνεται κατά τι το εβδομαδιαίο ωράριο και παρέχονται ορισμένα πρόσθετα δικαιώματα στις εργατικές ενώσεις. Η CGT θεωρεί και δηλώνει ότι «εξευρέθη λύση», ενώ η ένωση των εργοδοτών (CNPF) δυσφορεί για τις «νέες και βαρύτερες θυσίες» στις οποίες θα υποβληθεί.
- Στα εργοστάσια γίνονται αμέσως συγκεντρώσεις για να συζητηθούν οι συμφωνίες. Οι νέοι εργάτες εξακολουθούν να είναι αγανακτισμένοι: «Δεν βρισκόμαστε πια σ' αυτή τη φάση. Αυτό που θέλουμε τώρα είναι να γκρεμίσουμε το καθεστώς» Ο συνελεύσεις εργατών στις αυτοκινητοβιομηχανίες Ρενώ, Σιτροέν και Μπερλιέ αρνούνται να δεχθούν τις συμφωνίες. Οι εργάτες της Συντ Αβιασιόν στη Μασσαλία, δηλώνουν ότι η απεργία τους είναι ένα μέρος του κινήματος που επιδιώκει την ανατροπή της Κυβέρνησης και την εγκατάσταση ενός σοσιαλιστικού καθεστώτος.
- Η Κυβέρνηση επικαλείται τον κίνδυνο της αναρχίας και της οικονομικής καταβαραθρώσεως. Ο υπουργός Εσωτερικών Φουσέ, δηλώνει ότι το ανατρεπτικό κίνημα υποκινείται από τα «αποβράσματα» που διαθέτουν κρυφά οπλοστάσια στη χώρα.
- Διακόπτεται ο ανεφοδιασμός της χώρας με υγρά καύσιμα. Η κυβέρνηση αποδίδει στις απεργίες την αναστάτωση και την ταλαιπωρία του κοινού. Αναγγέλλει ότι το δημοψήφισμα θα διεξαχθεί στις 4 Ιουνίου.
- Το Γαλλικό Κ.Κ. ξεχωρίζει τη θέση του από το φοιτητικό κίνημα και διαγράφει από τα μέλη του το Ζαν – Πιέρ Βιζιέ έναν από τους ηγέτες των «επιτροπών δράσης».
- Η Ομοσπονδία της Αριστεράς αρνείται να συζητήσει το θέμα της συγκρότησης λαϊκομετωπικής κυβέρνησης με το Κ.Κ.
- Ο Βαλερύ Ζισκάρ ντ' Εσταίν δηλώνει ότι θα θέσει υποψηφιότητα Προέδρου σε περίπτωση εκλογών.
- Σε συγκέντρωση 50.000 ατόμων στο Στάδιο Σαρλέτ στο Παρίσι όπου παρευρίσκονται συνδικαλιστές, φοιτητές, πολιτικοί και εργάτες, ο Μπαρζονέ

διακηρύσσει: «Αυτό που ζητούν οι εργάτες είναι εργατική εξουσία στα εργοστάσια, όπως οι φοιτητές αξιώνουν φοιτητική εξουσία στα Πανεπιστήμια».

- Το Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα ζητεί σχηματισμό μεταβατικής (υπηρεσιακής) Κυβερνήσεως.
- Συνεχίζονται οι διαδηλώσεις συγκεντρώσεις, συσκέψεις και διαμαρτυρίες στις μεγαλύτερες επαρχιακές πόλεις.
- Η Ιατρική Σχολή των Παρισίων ζητεί πλήρη αυτονομία, κοινή διοίκηση, μεταρρύθμιση της ιατρικής εκπαίδευσης, νοσηλευτικές υπηρεσίες για την εργατική τάξη.
- Αναβάλλονται πάλι οι εξετάσεις του «μπακαλωρέα».
- Διάφορες «γκαλλερί» ανακοινώνουν ότι υποστηρίζουν το κίνημα και «ότι η τέχνη δεν είναι εμπορεύσιμο είδος αλλά πρέπει να επιτελεί κοινωνική λειτουργία».

Τρίτη 28 Μαΐου

- Γίνεται τελικά δεκτή η παραίτηση του υπουργού Παιδείας Περφίτ. Ο πρώην Γκαλικός υπουργός Πιζανί ζητεί μεταβατική Κυβέρνηση. Ο Βαλντέκ – Ροσέ του Κ.Κ.Γ. δηλώνει ότι καμία Κυβέρνηση δε θα είναι παραδεκτή χωρίς συμμετοχή των Κομμουνιστών. Τα αντιπολιτευτικά όμως κόμματα δεν κατορθώνουν και πάλι να συνεννοηθούν. Η μόνη τους αντίδραση είναι ν' απέχουν από τη Βουλή εφόσον δεν εισάγεται το θέμα της Κυβερνητικής ανεπάρκειας για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Τετάρτη 29 Μαΐου

- Το απεργιακό κύμα αποκορυφώνεται. Η CGT όμως αποφασίζει την ανακοπή του. Προσπαθεί να επιβληθεί με τα παραδοσιακά μέσα εκδηλώσεων. Οργανώνει συγκέντρωση στη Βαστίλη, όπου συναθροίζονται 200 – 250.000 άτομα. Η αντίπαλη εργατική Συνομοσπονδία ζητεί να δοθεί η Κυβέρνηση στον Μαντές Φράνς.
- Το Κ.Κ. Γαλλίας αντιμετωπίζει βαθιά εσωτερική κρίση, 36 μαχητικοί διανοούμενοι, μέλη του κόμματος, ζητούν να συζητηθεί η αποστολή του κόμματος και να επιτραπεί η κριτική από τις στήλες της εφημερίδας Ουμανιτέ. Αξιώνουν την παραίτηση των Ζυκέν και Μαρσαί και την οργάνωση πορείας συνενώσεως των εργατών της Ρενώ με τους φοιτητές της Σορβόνης.
- Ο Ζισκάρ ντ' Εσταίν δηλώνει ότι η χώρα χρειάζεται εκλογές και νέα Κυβέρνηση. Ενώ οι φήμες οργιάζουν, ο Στρατηγός Ντε Γκωλ πραγματοποιεί μυστικά προετοιμασμένη συνάντηση με τον Στρατηγό Μασσύ, ο οποίος λέγεται ότι υποσχέθηκε ότι ο στρατός θα υπακούσει σ' οποιαδήποτε νόμιμη κυβέρνηση, εφ' όσον θα διατασσόταν η αποφυλάκιση του Στρατηγού Σαλάν. Είπε όμως ότι ο Στρατός δεν θα μπορούσε να παρέμβει ανοικτά αν το το Κ.Κ.Γ. δεν συντασσόταν ανοικτά με το «κίνημα των αναρχικών».
- Οι μουσικοί και οι ηθοποιοί αναγγέλλουν ότι θα μποϊκοτάρουν το Γαλλικό ίδρυμα Ραδιοφωνίας και Τηλεοράσεως.

Πέμπτη 30 Μαΐου

- Ο Γκωλισμός εξαπολύει την γιγαντιαία αντεπίθεσή του. Το βράδυ ένα εκατομμύριο άτομα ξεχύνονται από όλους τους δρόμους στην Πλάς ντε λα Κονκόρντ. Τραγουδούν τον Γαλλικό ύμνο, κραυγάζουν συνθήματα υπέρ του Ντε Γκωλ και εναντίον των αναρχικών. Μεταξύ αυτών “ο Κον Μπεντίτ στο Νταχάου”!. Η επίδειξη δυνάμεως παραλύει την Αριστερά, που εξακολουθεί να βρίσκεται σε σύγχυση.
- Σε άλλες πόλεις οι Γκωλικές εκδηλώσεις είναι βιαιότερες. Καταγγέλλονται επιθέσεις «τρομοκρατών» σε εργοστάσια, σε συγκεντρώσεις φοιτητών και σε γραφεία αριστερών κομμάτων.
- Ο Ντε Γκωλ προχωρεί με ραγδαία μέτρα,. Διαλύει την Εθνοσυνέλευση , αναγγέλλει νέες εκλογές, διορίζει νέα Κυβέρνηση. Η στάση του Κ.Κ.Γ. γίνεται εξαιρετικά προσεκτική. Μόνο το Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα καλεί τους οπαδούς του να «παραλύσουν τη νέα Κυβέρνηση». Το Κ.Κ.Γ. υπολογίζει

ότι από τις εκλογές θα βγει ενισχυμένο μεταξύ 4 έως 6%. Οι σοσιαλιστές αναγνωρίζουν ότι έχασαν το παιχνίδι μέσα από τα χέρια τους.

- Η σύγκυση της Αριστεράς απογοητεύει τους μαχητικούς οπαδούς του κινήματος. Η επάνοδος στην «τάξη» εμφανίζεται σαν η μόνη λογική διέξοδος. Στους περισσότερους κλάδους αεριοφως, ηλεκτρισμός, σιδηρόδρομοι, μετρό αρχίζουν πάλι οι διαπραγματεύσεις. Οι δημόσιοι υπάλληλοι όμως στην περιοχή του Λουάρ κατεβαίνουν αμέσως σε απεργία.

Παρασκευή 31 Μαΐου

- Οι διαπραγματεύσεις επαναρχίζουν σε όλους τους κλάδους. Η C.G.T. υπόσχεται να σεβαστεί τις νέες συμφωνίες. Ξαναπιάνουν δουλειά οι εργαζόμενοι σε μικρές επιχειρήσεις, στα ταχυδρομεία και στον ηλεκτρισμό.
- Οι νέες εκλογές προσδιορίζονται για τις 23 και 30 Ιουνίου.
- Διαδηλώσεις υπέρ του Ντε Γκώλ στη Μπεζανσόν και αντιδιαδηλώσεις στη Βρέστη, Λυών, Νανσύ και Νάντη.
- Συνεχίζεται η απεργία των ηθοποιών. Αλλά ο «ωραίος Μάιος» των ανραζέ, των φοιτητών και εργατών έχει εκπνεύσει.

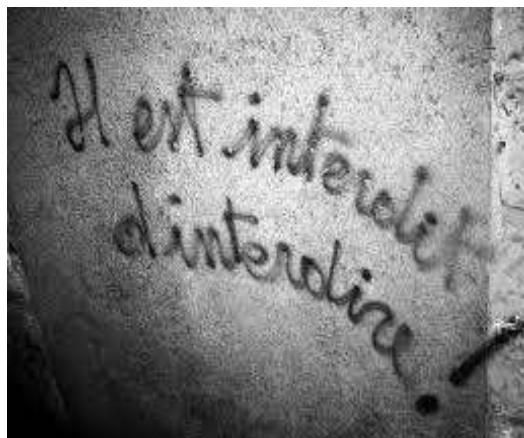
Συνθήματα και αφίσες του Γαλλικού Μάη

Il est interdit d'interdire! Απαγορεύεται το απαγορεύεται.

Sous le pavé, la plage! Κάτω από το πεζοδρόμιο, η παραλία.

Soyez réalistes, demandez l'impossible! Να είστε ρεαλιστές, να ζητάτε το αδύνατο.

L'imagination au pouvoir! Η φαντασία στην εξουσία.

Βιβλιογραφία

Εγκυκλοπαίδεια Ντε Γκολ, Πολιτική Μεταπολεμική Ιστορία, Εκδοτικός Οίκος Χρήστος Γιοβάνης ΑΕΒΕ

Georges Duby, Robert Mandrou, Histoire de la civilisation française, (XVIIe – XXe siècle), Armand Colin Collection

https://www.google.gr/search?q=%CE%B3%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%82+%CE%BC%CE%B1%CE%B7%CF%82&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3ELcUpqQIOGO0AW7k4D4BQ&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1280&bih=915#facrc=&imgdii=iYFdL_Q5OiYbsM%3A%3BDnPk3fUyrtWjM%3BiYFdL_Q5OiYbsM%3A&imgrc=iYFdL_Q5OiYbsM%253A%3BjQ8WVdwWfFw6EM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252Fthumb%252F%252Fff%252FBeauvoir_Sartre_-_Che_Guevara_-_1960_-_Cuba.jpg%252F350px-Beauvoir_Sartre_-_Che_Guevara_-1960_-_Cuba.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fel.wikipedia.org%252Fwiki%252F%2525CE%25259C%2525CE%2525AC%2525CE%2525B7%2525CF%252582_%2525CF%252584%2525CE%2525BF%2525CF%252585_'68%3B350%3B191

<http://el.wikipedia.org>

<http://www.iefimerida.gr/news>

